

Projekt

z dnia 23 lutego 2022 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY BYTNICA**

z dnia 2022 r.

**w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Bytnica na lata 2022 -2025**

Na podstawie art. 4¹ ust. 2 i 2a ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 poz. 1119 ze zm.) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 ze zm.) uchwala się

**Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
w Gminie Bytnica na lata 2022 -2025**

§ 1. Wprowadzenie

Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2021 poz. 1119 ze zm.) nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań zmierzających do ograniczenia spożycia napojów alkoholowych, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożycia tych napojów, przeciwdziałania powstawaniu i usuwaniu następstw nadużywania alkoholu, oddziaływania na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielania pomocy ich rodzinom. Alkohol jest legalnym towarem rynkowym i powoduje określone szkody społeczne, ekonomiczne i zdrowotne zwłaszcza spożywany w nadmiernych ilościach. Alkohol jest przedmiotem zainteresowania ustawodawcy, który przez regulacje prawne wpływa na minimalizowanie powstawania szkód. Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii również wymienia katalog zadań, za realizację których odpowiedzialna staje się gmina. Skupiają się one wokół szeroko rozumianej pomocy osobom uzależnionym i zagrożonym uzależnieniem oraz ich rodzin, a także profilaktyce adresowanej do różnych grup wiekowych, zwłaszcza dzieci i młodzieży. W 2022 roku realizacja zadań wskazanych w art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2021 poz. 1119 ze zm.) oraz w art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2020 poz. 2050 ze zm.) odbywa się na podstawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, który stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych. W programie uwzględnia się cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. 2021 poz. 642). Ustawodawca wskazał gminom środki finansowe na realizację zadań w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na detaliczną sprzedaż napojów alkoholowych. Zadania przewidziane do realizacji, zapisane w poniższym programie są kontynuacją działalności prowadzonej w latach ubiegłych.

§ 2. Realizatorzy:

Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Bytnicy zgodnie z art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2021 poz. 1119 ze zm.) oraz art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2020 poz. 2050 ze zm.). Skuteczna realizacja tego programu opiera się na współpracy z poniżej wymienionymi instytucjami:

- 1) Wójtem Gminy Bytnica i powołaną przez niego Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

- 2) Poradniami Odwykowymi lub Placówkami Lecznictwa Odwykowego,
- 3) Powiatową Komendą Policji w Krośnie Odrz.,
- 4) Sądem Rejonowym w Krośnie Odrz.,
- 5) Organizacjami i stowarzyszeniami pozarządowymi działającymi na terenie gminy,
- 6) Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- 7) Zespołem Edukacyjnym w Bytnicy,
- 8) Gminną Biblioteką Publiczną w Bytnicy.

§ 3. Diagnoza Sytuacyjna dotycząca problemów lokalnych w Gminie Bytnica

Opierając się o wyniki badań "Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Bytnica". dokonanych przez Centrum Działań Profilaktycznych z Wieliczki wypracowano cele główne, szczegółowe i konkretne zadania Programu.

Analiza wskazuje, że jako najistotniejsze kwestie, które powinny zostać poddane szczegółowym badaniom i analizom uznane zostały: spożycie substancji psychoaktywnych, poglądy dot. alkoholu i skala problemów alkoholowych, problemy związane z narkotykami, dopalaczami, skala bezrobocia i sytuacja materialna mieszkańców, przemoc, zagrożenia związane z korzystaniem z internetu, hazard. Diagnoza została opracowana przy pomocy kwestionariuszy ankietowych rozdawanych oraz komputerowych. Metoda ta została uznana za najskuteczniejsze w tym przypadku narzędzie badawcze, ponieważ pozwoliła na zbadanie w krótkim czasie dużej próby badawczej, przy czym starano się, aby była to grupa jak najbardziej reprezentatywna. Znaleźli się wśród niej reprezentanci takich grup społecznych, jak między innymi: dorośli – kobiety i mężczyźni, zamieszkujący gminę oraz uczniowie Zespołu Edukacyjnego. Przygotowany kwestionariusz miał formę zarówno papierową, jak i elektroniczną i składał się z 46 pytań (dorośli), 52 (uczniowie), a zdecydowaną większość z nich stanowiły pytania zamknięte. Badania przeprowadzone zostały w marcu 2020 roku. Dane, które zostały uzyskane poprzez przeprowadzone badanie ankietowe pozwoliły na diagnozę problemów społecznych, które występują na terenie gminy z perspektywy jego mieszkańców.¹⁾

W opracowaniu celów i zadań zawartych w programie posłużono się wynikami przeprowadzonej diagnozy przez pedagoga Zespołu Edukacyjnego w Bytnicy.

Uzupełnieniem danych uzyskanych w badaniach są dane jakościowe, które są wynikiem rozmów i zgłaszanych problemów przez: nauczycieli, pedagogów i dyrektora szkoły, członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz innych osób pracujących w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Wnioski wynikające z "Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Bytnica"

W podsumowaniu badań przeprowadzonych na terenie Gminy Bytnica można wyróżnić kilka głównych problemów. Na podstawie otrzymanych wyników zostały również podkreślone najważniejsze kwestie, wymagające szczególnej uwagi ze strony władz samorządowych.

Za zdecydowanie najpoważniejsze problemy społeczne mieszkańcy uznali te, związane z zanieczyszczeniem środowiska, alkoholizmem i narkomanią.

Na drugim biegunie są problemy HIV/AIDS, hazardu oraz trudności mieszkaniowe, które społeczność uważa za znikome. Bezrobocie w znaczny sposób dotyka mieszkańców gminy. 57% z nich doświadczyło go osobiście, a w 25% gospodarstwach domowych znajduje się osoba bezrobotna. Sytuację materialną mieszkańców można określić jako nienajlepszą. 10% ankietowanych nie stać na bieżące wydatki, a jedyne 23% oszczędza pieniądze.

W przypadku trudnej sytuacji życiowej badani najchętniej zwróciliby się o pomoc do Ośrodka Pomocy Społecznej (48%). Równie ważna jest też pomoc najbliższych: krewni – 37%. Uwagę zwraca niskie zaufanie lub więzi z sąsiadami, organizacjami społecznymi i kościelnymi.

Za najbardziej wykluczone społecznie grupy, wskazywane są: osoby niepełnosprawne oraz uzależnione.

Ponad połowa (56%) mieszkańców byłaby skłonna podnieść wiek sprzedaży alkoholu do 21 roku życia.

¹⁾ Na podstawie Centrum Działań Profilaktycznych, Wieliczka, Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Bytnica, 2020, s. 2

Nie wydaje się obecnie wśród dorosłych problemem narkomania – 80% nigdy nie zażyło narkotyku, a 43% nie zna nawet osoby, która to robi.

Pomimo wielu kampanii wciąż zdarzają się osoby, które wierzą, że kary fizyczne od czasu do czasu są dobre dla wychowania dziecka (10%). Ponadto 36% ankietowanych przyznaje, że zna przypadki bicia dzieci przez ich rodziców lub opiekunów.

Większość ankietowanych słyszała o zjawisku cyberprzemocy.

Dzieci spędzają przed komputerem wg oceny dorosłych rozsądne ilości czasu (głównie pomiędzy 1-3 godziny lub mniej niż jedną godzinę).

Większość badanych ma niewielkie doświadczenia z hazardem. Jest jednak grupa 35% dorosłych mieszkańców Gminy, która zna osoby uzależnione od gry na pieniądze.²⁾

Dzieci mieszkające w Gminie Bytnica postrzegają problemy przed jakimi stoi lokalna społeczność w następujący sposób: wolny czas dzieci wykorzystują głównie na korzystanie z nowych technologii, dalej plasują się spotkania towarzyskie, a na trzecim miejscu sport. 81% ankietowanej młodzieży spędza przy komputerze od 1 do 5 godzin dziennie. Wskazuje to, że warto wspierać młodych ludzi w możliwie jak najbardziej zrównoważonym wykorzystywaniu komputerów i Internetu. Wskazane jest również podjęcie działań profilaktycznych w tym obszarze.

Szczególnie, że znacząca część badanych deklaruje doświadczenia przemocy w Internecie (51%). To dodatkowo wzmacnia rekomendację o prowadzeniu działań na rzecz bezpiecznego korzystania z sieci. Zwłaszcza, że tylko 42% dzieci zgłasza przypadki cyberprzemocy.

Problem przemocy jest obecny nie tylko w świecie wirtualnym. Pewna część uczniów deklaruje brak poczucia bezpieczeństwa w szkole. Jest to 25% dzieci zagrożonych być może prześladowaniem, nietolerancją, wykluczeniem.

Relacje w domu badani określają zazwyczaj jako bardzo dobre, większa część rodziców badanych uczniów radzi sobie z wychowaniem dzieci bez uciekania się do stosowania jakichkolwiek kar. Deficyt widać natomiast w rzadkich kontaktach rodziców ze szkołą. Istnieje więc znacząca luka, którą z korzyścią dla dzieci należy wypełnić współpracą.

Alkohol jest obecny w środowisku uczniów. Inicjacja alkoholowa ma miejsce zwykle w przedziale 10-15 lat, bardzo często ma ona miejsce w domu. Pomimo rozpowszechnionej profilaktyki, wielu zajęć teoretycznych czy kontroli, jakiej zwykle poddawane są młode osoby przez rodziców i opiekunów, duży odsetek badanych dzieci nie zachowuje abstynencji do pełnoletności. Niewielka, lecz jednak, część badanych doświadczyła już stanu upojenia alkoholowego. W dodatku część z nich deklaruje łatwość zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie. Należałoby więc przede wszystkim ograniczyć dostęp młodych ludzi do tego typu substancji i być może zmienić sposób i zakres materiału w przeprowadzanych zajęciach profilaktycznych. Równie ważne jest zaangażowanie rodziców i uświadomienie im, jakie negatywne skutki może mieć społeczne przyzwolenie na spożywanie alkoholu przez dzieci.

36% dzieci biorących udział w badaniu paliło już papierosy. Najczęściej inicjacja nikotynowa ma miejsce również w przedziale wiekowym od 10 do 15 roku życia (61%).

Dostęp do narkotyków jest niewielki, dzieci nie wyrażają też nimi zainteresowania, prawdopodobnie najbardziej rozpowszechnioną używką jest marihuana.

Dzieci wskazywały na stosunkową łatwość dostępu do zakupu zarówno papierosów, alkoholu jak i narkotyków.

Bardzo poważnym problemem uczniów bez względu na poziom kształcenia jest pornografia w Internecie. To silnie uzależniające zjawisko dotyczy już obecnie 44% uczniów szkoły podstawowej w gminie.

Pomimo działań gminy w dziedzinie profilaktyki w szkole, nadal istnieje potrzeba prowadzenia akcji, programów i warsztatów profilaktycznych dotyczących spożywania i nadużywania alkoholu, wyrobów tytoniowych i narkotyków, w szczególności skupiających się na negatywnym wpływie na zdrowie osób zażywających je w młodym wieku.

²⁾ Centrum Działań Profilaktycznych, Wieliczka, Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Bytnica, 2020, s. 51,52

Na podstawie dokonanej diagnozy należałoby także wdrożyć do szkoły zajęcia dodatkowe, wskazywane przez dzieci, które są zgodne z ich zainteresowaniami. Odwrócenie uwagi od substancji psychoaktywnych i promowanie zdrowego stylu życia z pewnością są częścią profilaktyki³⁾.

Okres panującej pandemii Covid-19 w 2021r. spowodował przedłużający się stres, ograniczenie kontaktów międzyludzkich, społecznych oraz stworzył warunki w środowisku do wzrostu spożycia alkoholu, co powoduje obniżanie się odporności organizmu i zwiększanie ryzyka zakażenia Covid - 19. Konsekwencją powyższej sytuacji jest zauważalny wzrost zachowań przemocowych. W związku z powyższym istnieje zwiększone zapotrzebowanie na pomoc dla członków rodzin z problemami uzależnienia oraz problemem przemocy. Analiza wskazanej sytuacji oraz przeprowadzona diagnoza wskazuje konieczność prowadzenia profilaktyki w zakresie zdrowia psychicznego.

Z badania przeprowadzonego wśród uczniów klas 5-8 wynika, że każdy uczestnik posiada swój telefon/smartfon. Uczniowie w większości nie potrzebują wymiany smartfona (74%), natomiast pozostali uważają, że powinni, gdyż nie spełnia wszystkich wymagań posiadacza (pamięć, obsługa aplikacji). Uczniowie w przeważającej ilości wiedzą czym jest fonoholizm (88%), cyberprzemoc (91%). Wiedzą, że od smartfona można się uzależnić (97%). Z wyników badania można odczytać, że nieliczna grupa uczniów informuje swoich rodziców o niepokojących sytuacjach, informacjach napotkanych w Internecie (36%), pozostali nie informują o tym (28%), lub robią to czasami (36%). Ponad połowa użytkowników smartfona ma zainstalowany program antywirusowy (59%), pozostali uczniowie nie mają takiej informacji. Niepokojące jest to, że uczniowie (30%) korzystają ze smartfona powyżej 5 godzin w ciągu dnia, natomiast 22% odpowiedzi wskazano na 4 godziny. Jest to niepokojące zjawisko, gdyż połowa badanych spędza każdego dnia dużo czasu przed ekranem swojego telefonu. Uczniowie z telefonów najczęściej korzystają po południu (55%), czyli w swoim wolnym czasie. Czas wolny najczęściej spędzają na spotkaniach z przyjaciółmi (32%), grach komputerowych (24%), inne aktywności wymienione przez badanych głównie skupiały się wokół aktywności ruchowej i w internecie, a także na grach planszowych, zabawach. Uczniowie w większości mają ponad 5 godzin czasu dla siebie. Czas ten został określony jako ten po wykonaniu swoich obowiązków, 24% respondentów ma niewiele mniej tego czasu bo 4 godziny. Uczniowie mają dużo wolnego czasu, natomiast jak wynika z wcześniejszych wniosków, spędzają go korzystając ze smartfona lub spotykając się ze znajomymi. Nie odnotowano odpowiedzi, że uczestniczą w zajęciach dodatkowych, może dlatego, że nie uczęszczają na nie każdego dnia. Rodzice nie organizując swoim dzieciom czasu wolnego, stwarzają sytuacje, w których ich dzieci spędzają go według swoich potrzeb bez ich kontroli.

Długie spędzanie czasu korzystając ze smartfona może być przyczyną obok problemów zdrowotnych, uzależnienia się od smartfona. Nasi uczniowie wiedzą o zagrożeniach, natomiast z wyników możemy wnioskować, że spora część z nich nie chce lub nie ma innej alternatywy na tego typu aktywność. Czynniki ryzyka w postaci braku kontroli przez rodziców, czy dowolnie wykorzystywany czas wolny może ułatwiać uczniom popołudniami częste korzystanie ze swojego smartfona.

Przeprowadzona diagnoza z zakresu uzależnień behawioralnych wskazuje, że największy problem związany jest z nadużywaniem internetu, telefonu oraz skupieniem życia na mediach społecznościowych. Analizując wyniki badań dostrzega się małą kontrolę rodziców w tym zakresie lub jej brak. Uzależnienie związane z telefonem, umieszczaniem swojego życia w sieci, najwidoczniejsze jest w klasach starszych VII - VIII. Grupą ryzykownie korzystającą z telefonu i internetu są uczniowie klas IV-V. Badania wskazują na konieczność przeprowadzania programów profilaktycznych z zakresu uzależnienia od telefonu, internetu i mediów społecznościowych w celu zwiększenia świadomości z płynących zagrożeń, niebezpieczeństw i mogących wystąpić konsekwencji.

§ 4. Adresaci programu:

1. dzieci, młodzież,
2. dorośli mieszkańcy Gminy Bytnica,
3. kadra pedagogiczna szkół,
4. sprzedawcy napojów alkoholowych,
5. organizacje pozarządowe,

³⁾ Na podstawie Centrum Działań Profilaktycznych, Wieliczka, Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych na terenie Gminy Bytnica, 2020, s. 52,53

6. osoby uzależnione, pijące ryzykownie i ich rodziny,
7. lokalne instytucje współpracujące w szeroko rozumianych obszarach problemowych ujętych w niniejszym programie.

§ 5. Cele programu

1. Celem głównym Programu jest ograniczenie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz zjawiska picia alkoholu, używania narkotyków i podejmowania innych zachowań ryzykownych, a także płynących z uzależnień behawioralnych.

2. Cele szczegółowe:

- 1) zapewnienie dzieciom i młodzieży dostępu do programów profilaktycznych z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej;
- 2) prowadzenie edukacji publicznej z zakresu problemów uzależnień od alkoholu i narkotyków, uzależnień behawioralnych, itp.;
- 3) zwiększenie świadomości na temat szkód związanych z nadużywaniem alkoholu, używaniem substancji psychoaktywnych czy uzależnieniem od określonych zachowań, m.in. nadużywaniem internetu, telefonu;
- 4) dostosowanie programów profilaktycznych do zdiagnozowanych potrzeb;
- 5) zwiększenie dostępu do pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej, psychologicznej i prawnej dla osób uzależnionych, zagrożonych uzależnieniem i współuzależnionych oraz członków ich rodzin;
- 6) minimalizowanie szkód zdrowotnych wynikających z nadużywania alkoholu oraz używania substancji psychoaktywnych czy uzależnień behawioralnych;
- 7) promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci, młodzież oraz dorosłych;
- 8) wzmacnianie kompetencji członków Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracowników pomocy społecznej, oświaty, policji, służby zdrowia w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przepisów prawa, podejmowania interwencji w sytuacjach problemowych poprzez organizowanie szkoleń, wymianę doświadczeń, monitorowanie i diagnozowanie sytuacji związanej z rozmiarem uzależnień w gminie;
- 9) zwiększenie zaangażowania lokalnych społeczności poprzez wspieranie działań o charakterze edukacyjnym i profilaktycznym (placówki oświatowe, kulturalne, sportowe, organizacje pozarządowe),
- 10) prowadzenie działań zmierzających do prawidłowego realizowania przepisów ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 2021 poz. 1119 ze zm.), ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 ze zm.), Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. 2021 poz. 642), oraz ustawy z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. 2021 poz. 183 ze zm.).

§ 6. Zadania programu i sposoby realizacji

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu i narkotyków:

- 1) motywowanie do podjęcia leczenia osób uzależnionych i zagrożonych uzależnieniem;
- 2) motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany szkodliwego wzoru picia;
- 3) rozwijanie i wspieranie działalności punktu informacyjno – konsultacyjnego;
- 4) współpraca z Poradniami Leczenia Uzależnień;
- 5) kierowanie na badania do biegłych sądowych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia, opłaty za wydanie opinii, opłaty sądowe od wniosków o zastosowanie przymusu leczenia odwykowego;
- 6) zakup i dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych;
- 7) wspieranie osób uzależnionych po zakończonych terapiach;
- 8) upowszechnianie informacji na temat placówek i programów dla osób uzależnionych, dotyczących możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy;

- 9) wspieranie działań służących podnoszeniu kwalifikacji zawodowych osób pracujących z uzależnionymi i współuzależnionymi;
- 10) gromadzenie i udzielanie informacji o formach profesjonalnej pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osobom uzależnionym i współuzależnionym w ośrodkach na terenie gminy, powiatu, województwa;
- 11) rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy;
- 12) inicjowanie interwencji kryzysowej;
- 13) udostępnianie materiałów informacyjnych na tematy związane z uzależnieniami od środków psychoaktywnych;
- 14) wspieranie placówek leczenia uzależnienia od alkoholu, narkotyków.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomania, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie:

- 1) pomoc psychologiczna skierowana do członków rodzin, w których występuje problem uzależnień;
- 2) współpraca z poradniami odwykowymi oraz placówkami leczenia uzależnień;
- 3) współpraca z pedagogami i psychologami szkolnymi oraz dyrektorem szkoły w zakresie zapotrzebowania na działania profilaktyczne w szkołach;
- 4) prowadzenie działań informacyjnych dotyczących możliwości uzyskania pomocy specjalistycznej dla osób współuzależnionych;
- 5) prowadzenie edukacji publicznej poprzez zakup ulotek, broszur i poradników, programów multimedialnych;
- 6) współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Policją, Sądem;
- 7) wspieranie działań środowiskowych mających na celu pogłębianie więzów rodzinnych oraz integrację z lokalnym środowiskiem;
- 8) edukacja rodziców w zakresie zagrożeń związanych z alkoholizmem i substancjami psychoaktywnymi;
- 9) zorganizowanie wypoczynku letniego z programem profilaktycznym/socjoterapeutycznym dla dzieci ze środowisk zagrożonych.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- 1) wdrażanie zintegrowanego systemu uniwersalnej, selektywnej i wskazującej profilaktyki obejmującej dzieci i młodzież, nauczycieli, rodziców oraz inne grupy społeczne mające wpływ na kształtowanie polityki trzeźwościowej;
- 2) współpraca z placówkami oświatowymi;
- 3) współpraca z grupami społecznymi i zawodowymi mającymi swój udział w kreowaniu polityki trzeźwościowej na terenie gminy;
- 4) działania na rzecz ograniczania dostępności alkoholu dla nieletnich;
- 5) działania edukacyjne i informacyjne skierowane do całej populacji gminy, udział w lokalnych i ogólnopolskich kampaniach o charakterze profilaktycznym adresowanych do różnych grup wiekowych;
- 6) udział w rekomendowanych programach profilaktycznych;
- 7) prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych wspartych różnymi przedsięwzięciami sportowo–rekreacyjnymi, muzycznymi i integracyjnymi;
- 8) podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach;

- 9) zakup i rozprowadzanie, upowszechnianie materiałów informacyjno – edukacyjnych dotyczących uzależnień od alkoholu, narkotyków i innych zachowań ryzykownych (książki, kasety, płyty DVD, broszury, ulotki, prenumerata czasopism, programy multimedialne, platformy profilaktyczne, szkoleniowe, itp.);
- 10) organizowanie i finansowanie na terenie szkół i innych placówek programów oraz przedstawień profilaktycznych dotyczących problematyki uzależnień;
- 11) podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów wynikających z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych;
- 12) prowadzenie działań edukacyjnych dla młodzieży i dorosłych w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu i zażywania narkotyków czy zaburzeń związanych z niekontrolowanym wykonywaniem jakiejś czynności;
- 13) upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym i narkomanii;
- 14) upowszechnianie wiedzy na temat szkód wynikających z picia alkoholu i spożywania narkotyków przez kobiety w ciąży, zwłaszcza pod kątem wpływu alkoholu na rozwijający się płód;
- 15) promowanie pozytywnych, pożądanych społecznie postaw oraz zdrowego stylu życia, wolnego od uzależnień, poprzez inicjowanie i organizowanie imprez profilaktycznych, spotkań plenerowych, heppeningów, warsztatów;
- 16) finansowanie zajęć dla dzieci z elementami profilaktyki i edukacji uzależnień prowadzonych przy Gminnej Bibliotece w Bytnicy;
- 17) dofinansowanie, w miarę potrzeb i środków, wypoczynku letniego dla dzieci z rodzin z problemami związanymi z uzależnieniem w formie zajęć edukacyjno – profilaktycznych;
- 18) organizacja pikników rodzinnych promujących zdrowy, trzeźwy styl życia;
- 19) wspieranie lokalnych imprez profilaktycznych, przeglądów, wydarzeń o charakterze prozdrowotnym, rekreacyjno-sportowym;
- 20) dofinansowanie, w miarę potrzeb i środków finansowych, pozalekcyjnych zajęć sportowych lub zajęć pozalekcyjnych mających na celu zapobieganie uzależnieniom.
- 21) dostarczanie informacji i wiedzy, kształtowanie świadomości zdrowotnej odbiorców i motywacji do dbania o zdrowie oraz jeśli zajdzie taka potrzeba, poszukiwania pomocy.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów związanych z uzależnieniami

- 1) działania w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym, prowadzenie grup wsparcia dla osób uzależnionych i współuzależnionych;
- 2) prenumeratę czasopism specjalistycznych, branżowych i umożliwienie korzystania z nich instytucjom i stowarzyszeniom współpracującym;
- 3) wspieranie działań stowarzyszeń, organizacji pozarządowych i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie;
- 4) współpraca z placówkami oświatowymi, kulturalnymi i sportowymi, Policją w celu prowadzenia działań prewencyjnych, zmierzających do minimalizowania skutków uzależnień w Gminie Bytnica;
- 5) współpraca z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie profilaktyki poprzez organizowanie spotkań, konferencji sprzyjających zawiązywaniu lokalnej koalicji na rzecz podnoszenia świadomości dotyczącej problemów alkoholowych i mechanizmów uzależnień oraz zwalczania uzależnień i propagowania zdrowego stylu życia;
- 6) promocja zdrowego i bezpiecznego stylu życia poprzez organizowanie, finansowanie, dofinansowywanie różnego rodzaju imprez oraz wydarzeń społeczno – kulturalnych, adresowanych do mieszkańców Gminy Bytnica;
- 7) wspieranie przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i marginalizacji osób uzależnionych i ich rodzin;
- 8) wspieranie reintegracji społecznej i zawodowej osób uzależnionych i ich rodzin;

- 9) współpraca z Poradniami Leczenia Uzależnień;
- 10) wspieranie działalności grup samopomocowych.

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszaniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w roli oskarżyciela publicznego:

- 1) podejmowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych;
- 2) prowadzenie kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w celu wykrywania naruszeń ustawy;
- 3) opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych;
- 4) występowanie przed sądem w roli oskarżyciela posiłkowego, w przypadku zaistnienia takiej konieczności.

6. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej:

- 1) W przypadku utworzenia centrum integracji społecznej finansowane będzie funkcjonowanie CIS proporcjonalnie do liczby osób uzależnionych od alkoholu, biorących udział w oferowanych przez nie zajęciach integracyjnych.

7. Pomoc społeczna osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

- 1) udział osób uzależnionych, bądź pijących szkodliwie w szkoleniach realizowanych w ramach projektów;
- 2) pomoc w formie rzeczowej osobom uzależnionym i członkom ich rodzin;
- 3) prowadzenie działań związanych z integracją społeczną i zawodową osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków i ich rodzin.

§ 7. Maksymalną liczbę zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie Gminy Bytnica, usytuowanie miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych regulują odrębne uchwały Rady Gminy Bytnica.

§ 8. Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Członkom komisji przysługuje wynagrodzenie w wysokości 130 zł brutto za udział w każdym posiedzeniu komisji – na podstawie listy obecności potwierdzonej przez przewodniczącego lub zastępcę przewodniczącego komisji.

2. Pracownikom Urzędu Gminy w Bytnicy i pracownikom jednostek organizacyjnych Gminy Bytnica wynagrodzenie przysługuje w sytuacji gdy posiedzenie komisji odbywa się poza godzinami ich pracy lub w ich czasie wolnym od pracy.

§ 9. Źródła i zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

1. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii są środki finansowe uzyskane z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² i 9³ ust 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119 ze zm.).

§ 10. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Bytnica.

§ 11. Traci moc uchwała NR XIX/98/2021 Rady Gminy Bytnica z dnia 16 sierpnia 2021 r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Bytnica na 2022 rok.

§ 12. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 kwietnia 2022 r.

Przewodniczący Rady Gminy

Tomasz Kotlarz